

นำรถที่เช่าซื้อไปจำหน่ายหรือขาย มีความผิดทางอาญาหรือไม่

พรเทพ ทวีกาญจน์
ทนายความ

การซื้อรถยนต์ในประเทศไทย คนไทยส่วนใหญ่มักเลือกที่จะซื้อรถยนต์กันแบบผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ภายใน 5-6 ปี โดยเลือกที่จะซื้อรถยนต์กันแบบผ่อน โดยใช้บริการในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินแล้วค่อยผ่อนชำระในภายหลัง ทำให้ผู้ซื้อได้รถยนต์มาใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อประกอบธุรกิจในพื้นที่ **โดยที่ผู้ซื้อยังไม่ได้เป็นเจ้าของหรือมีกรรมสิทธิ์ในรถยนต์นั้น** และไม่ต้องจ่ายราคารถยนต์เป็นก้อน แต่จะใช้วิธีทยอยจ่ายตามที่ตกลงกันไว้ การซื้อรถยนต์โดยวิธีนี้ ผู้ซื้อต้องติดต่อกับผู้ขายก่อน แล้วผู้ซื้อค่อยไปติดต่อทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์กับสถาบันการเงินใหญ่ในคราวเดียว จากนั้นทางผู้ขายจะโอนทรัพย์สินให้เป็นของสถาบันการเงินโดยระบุชื่อผู้ครอบครองไว้ในสมุดทะเบียนประจำรถรถยนต์นั้นจะยังไม่ได้เป็นของผู้ซื้อ เพียงแต่ผู้ซื้อเช่าใช้งานจากสถาบันการเงิน แต่เมื่อได้ชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ยครบเมื่อใด สถาบันการเงินก็จะโอนทรัพย์สินให้กับผู้ซื้อได้เป็นเจ้าของต่อไป

การที่ผู้ซื้อได้เช่าซื้อทรัพย์สินมาจากผู้ให้เช่าซื้อ ทำให้ผู้ซื้อไม่มีสิทธิที่จะใช้ทรัพย์สินที่เช่าซื้อได้ ทำให้มีสิทธิครอบครองทรัพย์สินที่เช่าซื้อนั้น ๆ แต่ตราใบทรัพย์สินที่เช่าซื้อยังไม่ได้ชำระเงินตามสัญญาเช่าซื้อให้ครบถ้วนแล้ว **กรรมสิทธิ์ในสัญญาเช่าซื้อยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ** เราก็พอทราบกันอยู่แล้วว่าการ

ไม่ชำระเงินค่างวดเป็นจำนวน 3 งวด จะมีผลทำให้ทางสถาบันการเงินสามารถบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อฉบับนั้นได้ แต่ถ้าไปอ่านตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่องให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์ และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๑ จะมีการระบุเอาไว้ว่า

“ในกรณีผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อรายงวดสามงวดติด ๆ กัน และผู้ให้เช่าซื้อหนังสือบอกกล่าวผู้เช่าซื้อให้ใช้เงินรายงวดที่ค้างชำระนั้น ภายในเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อได้รับหนังสือ และผู้เช่าซื้อละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามหนังสือบอกกล่าวนั้น ผู้ให้เช่าซื้อเมื่อมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้”

ถ้าอ่านกันตามตัวอักษรแล้ว หมายความว่า ถ้าไม่มีการชำระเงินเป็นจำนวน 3 งวดติดต่อกัน ทางผู้ให้เช่าซื้อถึงจะทำการยกเลิกสัญญาได้ โดยมีการแจ้งล่วงหน้าก่อน 30 วันก่อนยกเลิกสัญญา (รวม 4 เดือน) แต่ถ้ากรณีผู้เช่าซื้อไม่ได้ชำระเงินในงวด 5, 6 และ 7 แต่มาชำระในงวดที่ 8 แล้วผู้ให้เช่าซื้อที่มีการรับชำระ

ไว้โดยไม่มี การหักทวง จะมีผลให้สัญญา นั้นยังคงมีผลต่อไปได้อีก อย่างน้อย 3 เดือน เพราะกฎหมายมองว่า ผู้ให้เช่าซื้อยินยอมให้สัญญา นั้นยังคงมีผลต่อไป

จากปัญหาที่โควิด-19 ระบาดอยู่ในขณะนี้ ทำให้ผู้เช่าซื้อบางส่วนไม่สามารถที่หาเงินมาผ่อนชำระค่าเช่าซื้อนี้ได้ บางราย แก้ปัญหาโดยการนำรถไปจำหน่าย หรือขายต่อ และไม่ได้ผ่อนชำระ อีกต่อไป ทำให้บริษัทผู้ให้เช่าซื้อต้องติดตามทวงถาม ติดตามยึดรถคืน แต่กลับไม่พบรถหรือรถอยู่ในความครอบครองของผู้ซื้อแล้ว มีคำถามว่า **กรณีนอกจากผู้เช่าซื้อจะผิดสัญญาทางแพ่งแล้ว ยังมีความผิดทางอาญาอีกหรือไม่**

สำหรับในกรณีนี้ นอกจากผู้เช่าซื้อจะผิดสัญญาทางแพ่ง แล้ว ยังมี ความผิดทางอาญาอีกด้วย คือ ผิดฐานยกยอกทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352 บัญญัติว่า “ผู้ใดครอบครองทรัพย์ซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือซึ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์นั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานยกยอก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ” จากคำถามนี้จึงพอสรุป ได้ตามแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาว่า **สัญญาเช่าซื้อนั้น คือ สัญญาเช่าที่เจ้าของทรัพย์สินให้คำมั่นว่า จะขายทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นคราว เมื่อผู้เช่ายังชำระเงินให้ไม่ครบกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่ายังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ อยู่ในระหว่างนั้นผู้เช่าซื้อจึงมีฐานะเป็นผู้ครอบครองเท่านั้น เมื่อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่า แล้วนำทรัพย์สินที่เช่าไปจำหน่ายเสีย นั้น เป็นผิดสัญญาทางแพ่งก็จริงอยู่ แต่มิใช่ว่าการผิดสัญญาทางแพ่งเช่นนี้ไม่อาจจะเป็นผิดในทางอาญาเสียเลยทีเดียว ก็หาไม่ หากว่าจำเลยมีเจตนาทุจริตเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้น เป็นของตนเสีย ก็ย่อมเป็นความผิดทางอาญารฐานยกยอก อีกด้วย**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4781/2555 รถยนต์กระบะเป็นของผู้เสียหายที่ 2 โจทก์ร่วมทำสัญญาเช่าซื้อจากผู้เสียหายที่ 2 ขณะเกิดเหตุยังอยู่ระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ กรรมสิทธิ์ในรถยนต์กระบะจึงยังเป็นของผู้เสียหายที่ 2 จนกว่าจะมีการชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วน ในการตกลงซื้อขายรถยนต์กระบะให้แก่จำเลยมีเงื่อนไขว่า โจทก์ร่วมจะโอนทะเบียนให้จำเลยต่อเมื่อจำเลยชำระราคา รถยนต์ครบถ้วนแล้ว ซึ่งรวมถึงข้อตกลงให้จำเลยผ่อนชำระค่าเช่าซื้อที่โจทก์ร่วมยังคงค้างชำระแก่ผู้เสียหายที่ 2 ด้วยข้อตกลง ในการซื้อขายรถยนต์กระบะระหว่างโจทก์ร่วม และจำเลยจึงมิใช่ การซื้อขายเสร็จเด็ดขาดกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ จึงยังไม่ตกเป็นของ

จำเลย ที่จำเลยเป็นผู้ครอบครองหลังจากมีการทำสัญญาซื้อขาย ดังกล่าว ถือเป็นเพียงการครอบครองรถยนต์กระบะไว้แทนโจทก์ ร่วมเท่านั้น จำเลยไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์กระบะที่แท้จริง ภายหลังจากทำข้อตกลงซื้อขายรถยนต์กระบะดังกล่าว จำเลย ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ และไม่ชำระราคารถยนต์กระบะให้ ครบถ้วน โจทก์ร่วมแจ้งให้จำเลยคืนรถยนต์กระบะให้โจทก์ร่วม แต่ จำเลยเพิกเฉย และอ้างว่ารถยนต์กระบะสูญหาย การที่จำเลย ยังคงครอบครองรถยนต์กระบะของโจทก์ร่วมต่อมา โดยไม่ส่งมอบคืน นำเชื่อว่าจำเลยมีเจตนาเบียดบังปกปิด และซุกซ่อนรถยนต์กระบะ โดยมีเจตนาที่จะไม่ส่งมอบคืนแก่โจทก์ร่วม การกระทำของจำเลย จึงเป็นความผิดฐานยกยอก

บทสรุปส่งท้าย ตามหลักกฎหมาย หากเป็นการเช่าซื้อรถ กับไฟแนนซ์กรรมสิทธิ์ในรถจะยังไม่โอนมายังผู้เช่าซื้อจนกว่าจะมีการผ่อนชำระครบถ้วนตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจึงมีเพียงสิทธิ ครอบครองเท่านั้น เมื่อมีการผิดสัญญาเกิดขึ้นโดยขาดส่งไม่ชำระ ค่างวด ไฟแนนซ์สามารถดำเนินการทางกฎหมายกับผู้เช่าซื้อได้ ทั้งทางแพ่งคือ บังคับตามสัญญาที่ทำกันไว้ และทางอาญา ในกรณี ที่ผู้เช่าซื้อไม่สามารถส่งมอบรถคืนได้ เมื่อไฟแนนซ์มีการบอกเลิก สัญญา และไฟแนนซ์ไม่สามารถกลับเข้าครอบครองได้ ผู้เช่าซื้อ จึงเป็นลักษณะที่ครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น เบียดบังเอาทรัพย์สิน นั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต ซึ่งเป็นความผิดฐาน ยกยอก